

Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri

Mevlana Hâlid-i Bağdâdî hazretleri, Irak ve Şam'da yetişmiş büyük velilerdendir. Silsile-i aliyenin yirmi dokuzuncusudur. Asrının müceddidi idi. Babası Hazret-i Osman'ın, annesi ise Hazret-i Ali'nin soyundandır. Kabri Şam'ın kuzeyinde, Kâsiyun Dağı eteğindeki kabristanda bulunan türbesindedir.

Zekası keskin, hafızası kuvvetli, iradesi sağlam ve çok çalışkan idi. Devrin meşhur pek çok âlimlerinden ilim öğrenip, icazet aldı. Öğrendiği bütün ilimlerde din ve fen adamlarına hocalık yapacak derecede üstün bir bilgiye sahip oldu. Din ve fen ilimlerindeki üstünlüğü ve geniş bilgisi sebebiyle zamanının bütün âlimleri ve velilerinin takdirlerini kazandı. Hangi ilimden ve hangi fenden ne sorulursa sorulsun derhal cevabını verirdi. Zekası ve bilgisi karşısında akıllar hayrete düşerdi. 21 yaşındayken, ulemaya üstad olup, 7 yıl ders okuttu. Âlimler arasında sözü senet idi. Medine-i Münevvere'de bir kâmil velî aramakta iken, Yemenli bir zâta rastladı. Câhilin, âlimden nasihat istemesi gibi, ondan nasihat istedi. O zât da dedi ki:

“Ey Hâlid, Mekke-i Mükerreme’ye gittiğin zaman, edebe uymayan birşey görürsen sakın kızma, o kimseyi ayıplama!” Mevlânâ Hâlid hazretleri, bir Cumâ günü Mekke-i Mükerreme’de Harem-i Şerîf’e girdi. Bir köşede, siyah sakallı bir kimsenin arkasını Kâbe-i Şerîf’e dayamış olduğunu gördü. Kalbinden; **“Bu kimse Kâbe-i Şerîf’e hürmet etmiyor, edebi gözetmiyor.”** diye geçirdi. Tam o sırada, o kimse; **“Ey Hâlid! Müminlere hürmet, Allahü teâlâ indinde Kâbe’ye hürmetten önce gelir. Bunun için yüzümü sana çevirdim. Medine’deki zâtın nasihatını unuttun mu?”** dedi. Mevlânâ Hâlid hazretleri, bu zâtın büyük evliyâdan olduğunu anladı. Hemen elini öptü ve af diledi. Bu arada da kendisini irşâd etmesini istedi. O kimse buyurdu ki: **“Senin irşâdın bu diyarda olmaz. (Eliyle Hindistan tarafını işaret edip) Ey Hâlid, sabreyle, irşâd edici seni bulur.”**

Hacdan sonra, memleketinde ders vermeye devam etti. Bu sırada, zamanın en büyük velilerden Şah Abdullah-ı Dehlevî hazretleri, bir talebesini Mevlânâ Hâlid hazretlerine gönderdi ve; **“Selâmımızı söyleyin, bu tarafa gelsin!”** buyurdu. Birlikte, Hindistan’a doğru yola koyuldular. Bir senede, o sırada Hindistan’ın başşehri olan Delhi’ye geldiler. Bir sene orada kalarak, Allahü teâlânın büyük ihsanlarına kavuştu.

Abdullah-ı Dehlevî, ona nefsinin terbiyesi için dergahı temizleme vazifesini verdi. O, âlim bir zat olmasına rağmen, hiç itiraz etmedi. Bir müddet bu vazifeye devam ederken, hocası ile karşılaştı. Onun omuzları üzerinden Arş’a doğru muazzam bir nurun yükseldiğini ve meleklerin ona hayranlıkla baktıklarına şahit oldu. Hocası, onun tasavvufta pek yüksek derecelere eriştiğini görünce, devamlı yanında bulunmasını emretti. Abdullah-ı Dehlevî'nin kalbindeki bütün esrar ve manevi üstünlüklere kavuştu.

Abdullah-ı Dehlevî hazretleri; "Ey Hâlid, şimdi memleketine ve Bağdat'a git! Oradaki insanları Allahü teâlâyâ kavuştur" buyurdu. O da gidip irşâda başladı. Bağdat Valisi Said Paşa, ziyaretine geldi. Birçok âlimin sessiz, başları önüne eğik, hizmetçi gibi edeple huzurunda oturmuş olduklarını gördü. Onun heybetini görünce, diz çöküp titremeye başladı. Celâl hâli gidince, Said Paşanın titremesi de geçti. Daha sonra vali, talebeliğe kabul edildi.

1826 yılında vefât etmiştir. Talebelerinden İbni Âbidin hazretleri; "Dün gece rüyamda Hazret-i Osman'ın vefat etmiş olduğunu gördüm. Çok büyük bir kalabalık oldu. Cenaze namazını ben kıldırırım" diyerek rüyasını anlatınca, Mevlana Hâlid hazretleri; "Yakında vefat ederim. Sen de kalabalık bir cemaat ile cenaze namazını kıldırırsın, çünkü ben, Hazret-i Osman'ın soyundanım" buyurdu. İbni Âbidin bunu duyunca çok üzüldü. Çok geçmedi vefat etti. Cenaze namazını, Hanefî mezhebinde büyük fıkıh âlimi Seyyid İbni Âbidin hazretleri kıldırdı.

Talebelerinden ve halifelerinden olan Seyyid Taha-yı Hakkâri hazretlerini çok sever ve ona çok dua ederdi.

Buyurdu ki:

Nefs-i emmareden kurtulmanın alameti, insanların övmesi ile ayıplamasını, eşit görmektir. İnsanların rağbetine sevinmek, önem vermemelerine üzölmek, basitlik ve akılsızlıktır.

Kaynak: Türkiye Takvimi, 14 Nisan 2005, dinimizislam.com